

**DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE**

A R R E S T

nr. 214.007 van 20 juni 2011

A. 87.224/G-87.

In zake: 1. de VZW AIRLINE OPERATORS
 COMMITTEE BRUSSELS
 2. Luc GEENS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Mia Wouters
 kantoor houdend te Brussel
 Vossendreef 6/1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST,
vertegenwoordigd door de Brusselse Hoofdstedelijke regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat François Tulkens
kantoor houdend te Brussel
Terhulpesteenweg 177/6
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 11 oktober 1999, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke regering van 27 mei 1999 betreffende de bestrijding van geluidshinder voortgebracht door het luchtverkeer.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 199.465 van 13 januari 2010 zijn de debatten heropend, is een prejudiciële vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof, is het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat ermee gelast het onderzoek van de zaak voort te zetten en wordt het beroep voor het overige verworpen.

Het Grondwettelijk Hof heeft op 22 december 2010 met het arrest nr. 151/2010 op deze prejudiciële vraag geantwoord.

Eerste Auditeur Eric Lanckswaert heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting van de algemene vergadering afdeling Bestuursrechtspraak, die heeft plaatsgevonden op 20 juni 2011.

Staatsraad Pierre Barra heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Mia Wouters, verschijnt voor verzoekende partijen, en advocaat Jens Mosselmans, loco François Tulkens, verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Eric Lanckswertdt heeft een eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Wat de feiten betreft wordt verwezen naar het tussenarrest nr. 158.547 van 9 mei 2006.

IV. Onderzoek ten gronde

A. Eerste onderdeel van het eerste middel

4. In het eerste onderdeel van het eerste middel voeren verzoekende partijen in hun inleidend verzoekschrift aan dat "het legaliteitsbeginsel (art. 23 van de Grondwet) geschonden is, luidens hetwelk hooguit enkel de wetgever zelf beperkingen mag aanleggen aan de vrijheid van handel en nijverheid of rechten inzake leefmilieu en gezondheid kan verlenen".

In het tussenarrest nr. 199.465 van 13 januari 2010 beslist de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak over het eerste onderdeel van het eerste middel als volgt:

" Het is passend volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof voor te leggen, beperkt tot de problematiek zoals aangebracht in het inleidend verzoekschrift:

Schendt artikel 9 van de ordonnantie van 17 juli 1997 betreffende de strijd tegen geluidshinder in een stedelijke omgeving artikel 23 van de Grondwet afzonderlijk genomen en in samenhang gelezen met de vrijheid van handel en onderneming doordat het de regering machtigt om elementen zoals de geluidsnormen te bepalen?"

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Bij arrest nr. 151/2010 van 22 december 2010 zegt het Grondwettelijk Hof voor recht:

" Artikel 9 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest van 17 juli 1997 betreffende de strijd tegen geluidshinder in een stedelijke omgeving schendt noch artikel 23 van de Grondwet, noch het beginsel van de vrijheid van handel en nijverheid."

Er moet aldus, wat dit rechtspunt betreft, worden besloten tot de ongegrondheid van het eerste onderdeel van het eerste middel.

B. Laatste memorie van verzoekende partijen

5. In hun laatste memorie voeren verzoekende partijen de volgende drie kritieken aan.

5.1. In de eerste plaats vragen ze de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

" Schendt artikel 9 van de ordonnantie van 17 juli 1997 betreffende de strijd tegen geluidshinder in een stedelijke omgeving niet de artikelen 12 en 14 van de Grondwet, afzonderlijk genomen en in samenhang gelezen met het gelijkheidsbeginsel doordat het de regering machtigt om elementen zoals geluidsnormen te bepalen, dit bovendien zonder dat de Ordonnantie zelf voorafgaandelijk de grenzen van de maximale emissie- of immissienormen heeft bepaald?"

Verzoekende partijen lichten toe dat ze deze vraag reeds hadden voorgesteld in hun vorige laatste memorie.

5.2. Voorts wijzen verzoekende partijen erop dat hen slechts een boete kan worden opgelegd voorzover er een mate van schuld aanwezig is bij de overtreder, regel gewaarborgd door artikel 6.2. EVRM.

De luchtvaartmaatschappijen zijn verplicht de aangewezen vliegroute te volgen "die hen soms wel, soms niet in overtreding brengt met het bestreden Besluit". "Het is onmogelijk dat men voor het gevolg van legitieme handelingen, strafrechtelijk gestraft zou kunnen worden".

5.3. Ten slotte voeren verzoekende partijen de schending aan van "het recht op dubbele aanleg", "van het gelijkheidsbeginsel, artikel 15 IVBPR en het recht op beroep".

Zij betrekken het bestreden besluit bij de artikelen 33 tot 41 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu.

Artikel 33, 7°, b), luidt:

- " De persoon die een van de volgende misdrijven pleegt, is strafbaar met een administratieve geldboete van [625 EUR] tot [62 500 EUR]:
[...]
7° in de zin van de ordonnantie van 17 juli 1997 betreffende de strijd tegen geluidshinder in een stedelijke omgeving, de persoon die :
[...]
b) rechtstreeks of onrechtstreeks geluidshinder veroorzaakt of laat voortduren die de door de Regering gestelde normen overschrijdt;
[...]"

Zij wijzen erop dat deze administratieve geldboete een strafsancie is in de zin van de artikelen 6 EVRM en 9 en 14.5 IVBPR. De Raad van State is bevoegd om kennis te nemen van een beroep tegen een beslissing die een dergelijke administratieve sanctie oplegt. Voornoemde artikelen worden niet geëerbiedigd bij de procedure voor het aanvechten van een dergelijke beslissing.

Zij verzoeken de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

- " Schenden artikel 9 van de ordonnantie van 17 juli 1997 (betreffende de strijd tegen geluidshinder in een stedelijke omgeving) en de artikelen 33 tot 41 van de Ordonnantie (betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu) niet het gelijkheidsbeginsel, artikel 14 IVBPR en het recht op een behandeling in dubbele aanleg, in zoverre de regering gemachtigd wordt om misdrijven te definiëren en boetes vast te stellen waarvoor de vervolgte persoon in geval van seponering door het openbaar ministerie enkel aanbrengen voor een nationaal rechtscollege, in casu de Raad van State, dat deze strafvordering (in de zin van artikel 6 EVRM en artikel 14 IVBPR) in eerste en laatste aanleg afhandelt, ook al belopen de administratieve geldboetes overeenkomstig de artikelen 33 en 41 van de ordonnantie van 25 maart 1999 een veelvoud van de boete, bepaald in artikel 20 van de Ordonnantie van 17 juli 1997?"

Beoordeling

6.1. Wat de eerste prejudiciële vraag betreft merkt de Raad van State op dat hij bij het tussenarrest nr. 199.465 impliciet doch zeker heeft geoordeeld dat de vraag naar de schending door artikel 9 van de ordonnantie van 17 juli 1997 van de artikelen 12 en 14 van de Grondwet afzonderlijk genomen en in samenhang gelezen met het gelijkheidsbeginsel niet diende gesteld te worden aan het Grondwettelijk Hof omdat verzoekende partijen in hun inleidend verzoekschrift enkel de schending van

artikel 23 van de Grondwet hadden aangevoerd en de andere schendingen aldus laattijdig waren aangevoerd.

Het verzoek tot het stellen van de prejudiciële vraag wordt dan ook verworpen.

6.2. Voor zover verzoekende partijen aanvoeren dat hun geen “schuld” treft en ze dan ook niet kunnen gestraft worden, maken zij niet duidelijk hoe deze argumentatie kan leiden tot het aantonen van de onwettigheid van het bestreden besluit dat in essentie enkel de geluidsnormen bepaalt.

6.3. Wat de tweede prejudiciële vraag betreft, voeren verzoekende partijen in essentie wettigheidsbezwaren aan tegen het in de ordonnantie van 17 juli 1997 opgenomen systeem van administratieve geldboetes. Deze bezwaren zijn op zich vreemd aan het bestreden besluit zodat het antwoord op de prejudiciële vraag niet dienstig is. De vraag dient dan ook niet te worden gesteld.

B E S L I S S I N G

- 1. De algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State verwerpt het beroep.**
- 2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 347,05 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twintig juni 2011, door de Raad van State, algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak, samengesteld uit:

Marie-Rose Bracke,	voorzitter van de Raad van State,
Michel Leroy,	kamervoorzitter,
Jules Messinne,	kamervoorzitter,
Roger Stevens,	kamervoorzitter,
André Vandendriessche,	kamervoorzitter,
Odile Daurmont,	kamervoorzitter,
Philippe Quertainmont,	staatsraad,
Jacques Vanhaeverbeek,	staatsraad,
Johan Lust,	staatsraad,
Michel Pâques,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad,
bijgestaan door	
Danièle Langbeen,	hoofdgriffier.

De griffier

De voorzitter van de Raad van State,

Danièle Langbeen

Marie-Rose Bracke